

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.827/2019/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. április 9.

Az ügy tárgya: hivatali vesztegetés elfogadásának büntette

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Nyíregyházi Törvényszék, 6.B.645/2016/37., ítélet, tárgyalás,
2018. március 13.

Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.III.363/2018/14., ítélet, nyilvános ülés,
2019. február 5.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nyíregyházi Törvényszék 6.B.645/2016/37. számú, és a Debreceni Ítéltábla Bf.III.363/2018/14. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2018. március 13. napján meghozott 6.B.645/2016/37. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés]. Ezért az I. rendű terheltet 5 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és az I. rendű terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; kötelezte az I. rendű terheltet a bűnügyi költség megfizetésére.

- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2019. február 5. napján jogerős Bf.III.363/2018/14. számú ítéletével az I. rendű terhelt cselekményét a Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés és (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadása büntettének minősítette; az I. rendű terheltet 5 év jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltásra is ítélte, az elsőfokú eljárásban felmerült bünygyi költségből az I. rendű terheltet 151.300 forint megfizetésére kötelezte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] Az eljáró bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.
- Az I. rendű terhelt 2013. április 15. napjától a Község Önkormányzatának aljegyzője volt, az aljegyző feladatát képezte az önkormányzati pályázatokkal és beruházásokkal kapcsolatos teendők ellátása is. A község önkormányzata a Belügyminisztériummal 2014. december 18. napján támogatási szerződést kötött 27.608.434 forint vissza nem térítendő támogatásra az önkormányzati konyha felújításához kapcsolódó munkálatokra. A támogatásból megvalósítandó felújítási munkák kivitelezőjét az önkormányzat közbeszerzési eljárás keretében, az akkor hatályos közbeszerzésekről szóló törvény szerinti, úgynevezett meghívásos eljárás alapján kívánta kiválasztani. A lefolytatandó közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódóan az I. rendű terhelt volt az, aki az önkormányzat részéről a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyintézési feladatokat ellátta, és tartotta a kapcsolatot az önkormányzat - mint ajánlatkérő - által létrehozott és az ajánlatokat elbíráló bizottsággal. Ilyen minőségében az I. rendű terhelt rálátással rendelkezett a közbeszerzési, és az azt megelőző eljárásra, és arra, hogy kik lehetnek azok a pályázók, akiket az önkormányzat végül felhív megfelelő ajánlattételre.
- Ezen helyzetét kihasználva az I. rendű terhelt 2015. március 11. napján telefonon felhívta a vállalkozóként tevékenykedő II. rendű terheltet, akinek olyan ajánlatot tett, hogy amennyiben a II. rendű terheltnek van kivitelező ismerőse, úgy ő - beosztásából fakadóan - el tudja a II. rendű terhelt által hozott kivitelezőt olyan információkkal látni, hogy ezen személy mindenki másnál jobb ajánlatot tudjon tenni, és így biztosan ő nyerje meg a közbeszerzési eljárást. Az I. rendű terhelt a közreműködéséért cserébe a II. rendű terhelttől, az általa hozott nyertes kivitelezőtől az önkormányzat részéről az elnyert munkáért kifizetett összegből 1.000.000 forintot kért visszaosztani saját maga részére.
- Ezen telefonbeszélgetés során az I. rendű terhelt már információkat is adott a II. rendű terhelt részére arról, hogy milyen összegű árajánlatot kell tenni annak érdekében, hogy a II. rendű terhelt által hozott vállalkozó nyerje meg a közbeszerzési eljárást. Mindezek után a II. rendű terhelt megkísérelt olyan kivitelezőt keresni, aki az I. rendű terhelt ajánlatának megfelelően részt kíván venni a közbeszerzési eljárásban. Ennek keretében a II. rendű terhelt 2015. március 12. napján telefonon megkereste az ez idáig nem azonosított vállalkozót, akivel ismertette az I. rendű terhelt ajánlatát, részletezve azt, hogy a vállalkozónak az I. rendű terhelt segítségével milyen módon kell eljárnia ahhoz, hogy ő nyerje meg a közbeszerzési eljárást, s ily módon ő végezhesse el a felújítási munkákat, s jusson hozzá annak ellenértékéért az önkormányzat által elnyert támogatási összeghez. Ezen beszélgetés során a II. rendű terhelt - az I. rendű terhelt korábbi kérésének megfelelően - azt is közölte a vállalkozóval, hogy az I. rendű terheltnek a közreműködéséért cserébe pénzt kell adnia. A vállalkozó a II. rendű terhelt ajánlatát elfogadva beleegyezett abba, hogy az I. rendű terheltnek a fentiekben említett közreműködéséért pénzt adjon. Tényleges pénzáadásra azonban nem került sor, és az önkormányzat által kiírt meghívásos közbeszerzési eljárásban meghívottként az ez idáig nem azonosított vállalkozó nem vett részt.
- A 2015. június 8-án megtartott Község Önkormányzat képviselő-testületének ülésén 27/2015. (VI. 8.) Ökt. számú határozattal az önkormányzat három Kft.-t hívott fel a pályázathoz

szükséges ajánlattételre. Ezen ülésen az I. rendű terhelt a jegyző megbízásából tanácskozási joggal vett részt.

Az I. rendű terhelt a közbeszerzési eljárás előkészítő szakaszában is részt vett. A Község Önkormányzatának aljegyzőjére vonatkozó munkaköri leírásában a dolgozó egyéb munkavégzéséhez kapcsolódó kötelességei között nyert az szabályozást, hogy köteles az előírt titoktartási köteleességét megtartani. A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 82. § (1) bekezdése értelmében az aljegyzőre alkalmazni kell a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (3) bekezdése szerint a közszolgálati tisztviselő köteles megtartani a minősített adatot. Ezen túlmenően illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására, és kiszolgáltatásuk az állam, a közigazgatási szerv, munkatársai vagy az állampolgárok számára hátrányos vagy jogellenes előnyös következményekkel járna.

II.

[4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontját megjelölve - a megtámadott határozat megváltoztatása, elsődlegesen az I. rendű terhelt felmentése, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezése érdekében. Indokai szerint az eljáró bíróság törvénysértően minősítette az I. rendű terhelt cselekményét a Btk. 294. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt hivatali vesztegetés elfogadása büntettének, a (3) bekezdésben írt minősítő körülmény megállapítására ugyanis nem lett volna lehetőség a másodfokú eljárás során. Álláspontja szerint az I. rendű terhelt részéről az előny kérése nem működésével kapcsolatban történt. Az I. rendű terhelt tevékenysége a közbeszerzési eljárásban kizárólag adminisztratív teendőkre korlátozódott, csupán mellékszereplője volt ennek az eljárásnak, magának az előkészítő szakasznak is. Tényleges érdemi feladatok elvégzése hiányában sem módja, sem lehetősége nem volt ténylegesen semmilyen érdemleges előnyt biztosítani, lehetősége sem volt üzleti titkokhoz hozzáférni, s ezáltal üzleti titkot kiadni. Kifejtette, hogy a hivatali vesztegetés elfogadásának megállapításához a hivatali működés keretében való cselekvés szükséges, az előnynek ezen kell alapulnia, az I. rendű terhelt esetében ezen feltétel nem teljesült, még annak ellenére sem, hogy az önkormányzatnál vezető beosztású hivatalos személynek minősült. A védő álláspontja szerint az I. rendű terheltnek a tényállásban megállapított telefonbeszélgetés időpontjában nem volt több információja a közbeszerzési eljárással összefüggésben, mint bármely más személynek. A beérkezett ajánlatokban található összegszerűségeket csak az ajánlatok felbontását követően ismerhette meg bárki, így arról a tényállásban rögzített telefonbeszélgetés időpontjában még senkinek sem lehetett információja. A felülvizsgálati indítvány kiegészítéseként pótlólag csatolt egy dokumentumot, amelyben a közbeszerzési eljárásokkal összefüggő munkakörben foglalkoztatott és szakmai hozzáértésére tekintettel felkért volt kormánytisztviselő készített egy elemzést a vád tényállásában megállapított cselekménnyel összefüggésben.

Az indítványozó kifogásolta, hogy az eljáró bíróság túlterjeszkedett a vádon, amikor az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét azzal összefüggésben is megállapította, hogy az előny kérését követően tényleges információkat adott át a II. rendű terheltnek. A védő szerint a vádirat e tény nem róta az I. rendű terhelt terhére, e tekintetben az ügyész sem módosította a vádat perbeszédében, így vádkiterjesztésre a Debreceni Fellebbviteli Főügyészségnek sem lett volna módja, ezért a minősítő körülmény (köteleességszegés) megállapítása emiatt sem lehetséges.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.951/2019/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az indítványnak azon része, amelyben a védő a megállapított tényállást támadja, illetve újabb bizonyítékra hivatkozik, törvényben kizárt. Az ügyész szerint a vádelv a vád és az ítélet tényállása közötti teljes

történeti azonosságot nem követeli meg, így az ítéleti tényállás több vonatkozásban, így az elkövetés helye, ideje, módja, eszköze, motívuma stb. tekintetében eltérhet a vádirati tényállástól anélkül, hogy ez a vádelvet sértené; a minősítő körülmények vádtól eltérő megállapítása sem tekinthető felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértésnek, miként az sem, hogy az ügyben eljáró bíróság túlterjeszkedett-e a vádon.

- [6] A Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében az I. rendű terhelt védője kifejtette, hogy a terhelt bűnösségét az elsőfokú bíróság olyan elkövetésben állapította meg, amely az előny kérésével vagy az előny elfogadásával befejezetté válik; a másodfokú bíróság azonban többlet tényállási elemként aktív tevékenység megvalósítását is megállapította akkor, amikor az I. rendű terhelt terhére róta, hogy egyúttal hivatali kötelességét is megszegte. Álláspontja szerint ezért nem lehet szó tettazonosságról, a hivatali kötelesség megszegése olyan többlet tényállási elemet tartalmaz, amely a vádelv sérelmével jár. Az indítványozó a súlyosítási tilalom kérdését is felvetve kifejtette, hogy ez magában foglalja azt is, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által nem alkalmazott mellékbüntetést sem alkalmazhat, amennyiben azt állapítja meg, hogy megalapozatlansági hibákban nem szenved az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás. Mivel az I. rendű terhelt esetében az ítélet tábla nem állapította meg az első fokon hozott ítélet megalapozatlanságát, azonos tényállás mellett többletbüntetés kiszabásának a védő szerint nem lett volna helye. Utalt arra, hogy az I. rendű terhelt a terhére rótt bűncselekménynek sem az alapesetét, sem a minősített esetét nem követte el, a cselekmény elkövetésére sem módja, sem lehetősége nem volt, így vele szemben törvénysértő büntetés került kiszabásra; erre tekintettel ezen ítéleti tényállások a felülvizsgálat során nem kötik az ítélet felülbírálatát elvégző Kúriát.

III.

- [7] Az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [8] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [9] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [10] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [11] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt bűnösségét hivatali vesztegetés elfogadása büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés a) pont aa) alpont] megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is.
- [12] A Btk. 294. § (1) bekezdése szerint az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban előnyt kér, az előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért előny kéréssel vagy elfogadással egyetért, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- A (2) bekezdés szerint a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt vezető beosztású hivatalos személy követi el.
- A (3) bekezdés kimondja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki
- a) az előnyért
- aa) hivatali kötelességét megszegi,
- ab) hatáskörét túllépi, vagy
- ac) hivatali helyzetével egyébként visszaél.

A 2015. évi LXXVI. törvény 36. § m) pontja 2015. július 1. napjával az „előny” kifejezést jogtalan előnyre pontosította.

- [13] A Btk. XXVII. Fejezetében szabályozott korrupciós bűncselekmények védett jogi tárgya a közélet tisztasága, s ezen belül a gazdasági szféra, hivatali szféra, hatósági eljárás, valamint a bűncselekmény súlyára tekintettel tartalmazza az egyes tényállások sorrendjét. A hivatali passzív vesztegetés elkövetési magatartása a (jogtalan) előny kérése, illetve annak vagy az előny ígéretének elfogadása. Feltétele a bűncselekmény megvalósulásának, hogy ennek a hivatali működéssel összefüggésben kell történnie. A bűncselekmény elkövetője kizárólag hivatalos személy lehet [Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pont].
- [14] A hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekményének változatlan alapállása, kiinduló pontja, hogy a hivatalos személy a közhatalom részese. Működésével szemben alapvető követelmény, hogy a közhatalmat az őt terhelő közfeladat végzésére használja. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy hatáskörében marad, és a hatáskörébe tartozó feladatkört, az egyes ügyeket részrehajlás nélkül intézi.
- [15] A hivatalos személy mivoltot, a hivatalos személy hatáskörét és feladatkörét a jogszabály meghatározza, azonban - értelemszerűen - jogszabály nem határozza meg teljes részletességgel a közfeladat teljesítésének cselekvési módját, a hivatalos személy viselkedési szabályait.
- [16] Kétségtelen, hogy a hivatalos személy hatáskörének gyakorlása, feladatkörének teljesítése konkrét cselekvésben nyilvánul meg, amelyhez adott esetben mérlegelési jogkör is járulhat, ami alatt azonban nem korlátlan cselekvési szabadságot kell érteni.
- [17] Bármilyen tág is ez a jogkör, a hivatalos személyt mindenképpen köti az az általános szabály, hogy pártatlanul kell mérlegelnie, tárgyilagosan, részrehajlás nélkül kell eljárnia.
- [18] Ez pedig valójában jogi, normatív követelmény, hivatali kötelesség, aminek tudata a hivatalos személy oldalán elvárt, a környezete számára pedig közzismert, a hivatalos személy iránti közbizalom lényege. Ettől független kérdés a hivatalos ügyintézés kultúrája.
- [19] Következésképpen folyamatban lévő ügyintézés alatt, ennek során, vagy jövőbeni hivatali működés végett a hivatalos személy számára való előny juttatása, a hivatalos személy részéről előny kérése szükségképpen a hivatalos személy befolyásolását érintő.
- [20] Mindez azt is jelenti, az előny a lehető legszélesebb értelemben veendő, nem szűkíthető le csupán anyagi, pénzben kifejezhető értékűre. Előny mindaz, ami annak élvezőjére nézve kedvezőbb helyzetet jelent a korábbinál.
- [21] Itt kell megjegyezni, hogy az előny funkciója a passzív és aktív oldal számára - nyilvánvalóan kettős - kölcsönös, ami valójában az elkövetési magatartások szándékegységét jelenti. Épp ez a kölcsönösség az, ami ellentétes a közfeladat ellátásával.
- [22] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a hivatalos személy működése és a (jogtalan) előny ígérete, adása, elfogadása között akkor a legszorosabb a kapcsolat, ha az az általa intézett ügyben történik; ámde a tényállásszerűséghez szükséges kapcsolat a konkrét ügytől függetlenül is, szélesebb körben megállapítható; pusztán az a törvényi követelmény, hogy a hivatali működés legyen a kerete, alapja az előnynek (Bfv.I.188/2012/5. számú, Bfv.I.10/2011/5. számú döntés).
- [23] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti a következőket:
- az I. rendű terhelt a Község Önkormányzatának aljegyzője volt, ilyen minőségében vezetői munkakört töltött be;
 - az aljegyző feladatát képezte az önkormányzati pályázatokkal és beruházásokkal kapcsolatos teendők ellátása;
 - a Belügyminisztériummal 2014. december 18. napján megkötött támogatási szerződés alapján a támogatásból megvalósítandó felújítási munkák kivitelezőjét az önkormányzat közbeszerzési eljárás keretében kívánta kiválasztani, az I. rendű terhelt a közbeszerzési eljárás előkészítő szakaszában vett részt;
 - az I. rendű terhelt az önkormányzat részéről a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyintézési

feladatokat ellátta, tartotta a kapcsolatot az önkormányzat mint ajánlatkérő által létrehozott és az ajánlatokat elbíráló bizottsággal;

- ilyen minőségében az I. rendű terhelt rálátással rendelkezett a közbeszerzési, és az azt megelőző eljárásra, és arra, hogy kik lehetnek azok a pályázók, akiket az önkormányzat végül felhív megfelelő ajánlattételre;
 - ezen helyzetét kihasználva 2015. március 11. napján telefonon felhívta a vállalkozóként tevékenykedő II. rendű terheltet, akinek olyan ajánlatot tett, hogy amennyiben van kivitelező ismerőse, úgy ő - beosztásából fakadóan - el tudja a II. rendű terhelt által hozott kivitelezőt olyan információkkal látni, hogy ezen személy mindenki másnál jobb ajánlatot tudjon tenni, és így biztosan ő nyerje meg a közbeszerzési eljárást;
 - az I. rendű terhelt a közreműködéséért cserébe a II. rendű terhelttől a hozott nyertes kivitelezőtől az önkormányzat részéről elnyert munkáért kifizetett összegből 1.000.000 forintot kért visszaosztani saját maga részére;
 - ezen telefonbeszélgetés során az I. rendű terhelt már információkat is adott arról, hogy milyen összegű árajánlatot kell tenni annak érdekében, hogy a II. rendű terhelt által hozott vállalkozó nyerje meg a közbeszerzési eljárást;
 - a II. rendű terhelt megkereste a vállalkozót, akivel ismertette az I. rendű terhelt ajánlatát, részletezve azt, hogy a vállalkozónak az I. rendű terhelt segítségével milyen módon kell eljárnia ahhoz, hogy ő nyerje meg a közbeszerzési eljárást, s ily módon ő végezhesse el a felújítási munkákat, s jusson hozzá annak ellenértékéért az önkormányzat által elnyert támogatási összeghez;
 - 2015. június 8-án az önkormányzat képviselő-testületének ülésén az I. rendű terhelt a jegyző megbízásából tanácskozási joggal meghívottként vett részt.
- [24] Mindezekből kitűnően az I. rendű terhelt aljegyzőként a közbeszerzési eljárás előkészítésében részt vett, ennek során ilyen minőségében rálátással rendelkezett az eljárásban felmerülő releváns adatokra, információkra, és ebből következően arra, hogy kik lehetnek azok a pályázók, akiket az önkormányzat végül ajánlattételre hív fel; ebbéli minőségét és helyzetét kihasználva tett ajánlatot a II. rendű terhelt számára a lehetséges nyertes vállalkozó felkutatása érdekében, mely közreműködésért cserébe 1.000.000 forintot kért visszaosztani a saját maga részére az elnyert munkáért kifizetett összegből.
- [25] Az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt (továbbközvetítés folytán a lehetséges vállalkozó) megállapodása egyértelműen arra vonatkozott, hogy az elvégzendő munkáért járó kifizetett összeg egy részét az I. rendű terhelt megkapja. Ekként a terhelt és a pályázó érdeke egybevágó érdek: az önkormányzat pénzeszközének ily módon való elnyerése, megszerzése.
- [26] Az I. rendű terhelt által saját maga részére visszaosztani kért 1.000.000 forint nyilvánvalóan jogtalan előny, ezen előny kérése hivatali működésével összefüggésben, hivatali helyzete révén valósult meg, mégpedig akként, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében közreműködő aljegyzőként hivatali helyzetét az I. rendű terhelt saját (és más) előnyére törekedett felhasználni [Btk. 294. § (1) bekezdés és (2) bekezdés].
- [27] Ezen magatartásához többletként járul - és egyben az általa megvalósított kötelelességesség alapját jelenti - azon magatartása, amely szerint a közbeszerzési eljárás előkészítése során birtokába (tudomására) jutott információt a II. rendű terhelttel folytatott telefonbeszélgetés során ki is szolgáltatotta annak érdekében, hogy „a nyertes” a megfelelő ajánlatot megtehesse.
- [28] E cselekménye - amint arra a másodfokú bíróság helytállóan rámutatott - konkrét jogi normába ütköző:
- a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 82. § (1) bekezdése szerint az aljegyzőre alkalmazni kell a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény rendelkezéseit;

- a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (3) bekezdése szerint a közszolgálati tisztviselő köteles megtartani a minősített adatot. Ezen túlmenően illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására, és kiszolgáltatásuk az állam, a közigazgatási szerv, munkatársai vagy az állampolgárok számára hátrányos vagy jogellenes előnyös következményekkel járna;
 - az I. rendű terhelt mint aljegyző munkaköri leírásában kötelességei között a titoktartási kötelezettség külön is feltüntetésre került.
- [29] Nem sértett tehát törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét hivatali vesztegetés elfogadása büntetőjogi [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés a) pont aa) alpont] megállapította.
- [30] A büntetés (intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. - adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó - mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.
- [31] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja
- részint a helyes minősítést meghatározó,
 - részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.
- [32] A minősítés azonban nem önmagában oka a felülvizsgálatnak. Kizárólag minősítésre vonatkozó kifogás esetében felülvizsgálatnak nincs helye. Felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a minősítés mellett egyben az adott büntetés is sérelmezett. Ha pedig törvényt sértő a minősítés, akkor vizsgálendő, hogy helyes minősítés esetében mennyiben helytálló a kiszabott büntetés.
- [33] Jelen ügyben az eljáró bíróság által az I. rendű terhelttel szemben kiszabott - törvényi minimumban meghatározott - 5 év szabadságvesztés büntetés, továbbá 5 év közügyektől eltiltás és 5 év jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás nem tekinthető törvényt sértő büntetésnek.
- [34] Az indítvány kifogásolta, hogy a vádirat a hivatalos személy részéről történő előny kérését tartalmazta csupán, azonban többlet tényállási elemet, aktív tevékenység elvégzését - azaz az előny megszerzése érdekében a hivatali kötelezettség konkrét megszegését - nem róta az I. rendű terhelt terhére; ilyen a végindítványban sem szerepelt, ezért e többlet tényállási elem megállapítására az eljáró bíróságnak nem lett volna módja. Ezzel összefüggésben utalt a vádelv sérelmére, a vádon túlterjeszkedés tilalmára, majd pedig észrevételében a súlyosítási tilalom megsértésére.
- [35] Az indítványban foglaltak nem felelnek meg a tényeknek.
- [36] Az iratokból kitűnően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség B.573/2015/27-IV. számú vádiratában az 1.000.000 forint előny kérésén túlmenően az alábbi tényeket is vád tárgyává tette:
- „Ezen telefonbeszélgetés során I. rendű terhelt már konkrét információkat is adott II. rendű terhelt részére arról, hogy milyen összegű árajánlatot kell tenni annak érdekében, hogy a II. rendű terhelt által hozott vállalkozó nyerje meg a közbeszerzési eljárást.” (vádirat 3. oldal második bekezdés).
- Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás lényegileg a vádirattal szó szerint egyező. A hivatkozott tény megállapítása az elsőfokú bíróság által meghatározott történeti tényállás részét képezi (Nyíregyházi Törvényszék 6.B.645/2016/37. számú elsőfokú ítélet 4. oldal második bekezdés első mondat).
- [37] Az I. rendű terhelt terhére rótt kötelezettség megszegés alapját képező tények tehát a vádiratban szerepeltek, azokat a bíróság a váddal egyezően meg is állapította, csupán a vádhatóság jogi értékelését elfogadva a terhelt cselekményét helytelenül, a Btk. 294. § (1) és (2) bekezdése szerint minősítette.
- [38] A másodfokú bíróság a fellebbezési főügyészség indítványára is tekintettel a tényállást részben

pontosította, és az I. rendű terhelt cselekményét a Btk. 294. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősítette.

- [39] Ez azonban nyilvánvalóan nem tekinthető a vádelv sérelmének, miként vádkiterjesztésnek sem.
- [40] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat a következőkre.
- [41] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- [42] E szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozat ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát
 - a) joghatóság hiányában,
 - b) magánindítvány, a feljelentés, vagy a legfőbb ügyésznek a 4. § (9) bekezdésében, vagy a Btk. 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezése hiányában,
 - c) nem az arra jogosult által emelt vád alapján,
 - d) a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel, vagy
 - e) a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg.
- [43] A Be. 495. § (1) bekezdés b) pontja - miként az 1998. évi XIX. törvény 321. § (4) bekezdése, 366. § (6) bekezdése, és a Be. 548. §-a, - az első- és a másodfokú bíróság számára egyaránt biztosítja azt a lehetőséget, hogy az ügydöntő határozat meghozatala előtt megállapítsa, hogy a cselekmény a vádtól, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított minősítéstől eltérően minősülhet.
- [44] Változatlan ténybeli alapon ez nyilvánvalóan nem jelenti, nem jelentheti a vádelv sérelmét, miként azt az 1998. évi XIX. törvény 2. § (4) bekezdése kifejezetten tartalmazta is, miszerint a bíróság nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére vonatkozó indítványához.
- [45] Jelen ügyben éppen ez történt.
- [46] Megállapítható az is, hogy a vádtól eltérő minősülés lehetőségéről az I. rendű terhelt és védője kellő időben tudomást szerzett, hiszen az a fellebbviteli főügyészség indítványában már szerepelt, melyet a másodfokú nyilvános ülés előtt a terhelt és védője számára kézbesítettek. Ezzel összefüggő érveit a védelem a másodfokú eljárás során kifejtette.
- [47] Ez tehát a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati okot lehetővé tevő eljárási szabálysértést nem, miként a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt relatív eljárási szabálysértés sem valósított meg.
- [48] Az iratokból kitűnően az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. rendű terhelt terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést, melyet a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség részben módosított tartalommal tartott fenn. E szerint a tényállás részbeni megalapozatlansága és a minősítés megváltoztatása mellett indítványozta az I. rendű terhelttel szemben a súlyosabb büntetés kiszabását (Bf.III.363/2018/1. szám alatt).
- [49] Ennélfogva a Be. 595. § (1) és (2) bekezdésében írt súlyosítási tilalom megsértése jelen ügyben fel sem merülhet.
- [50] Ekként a Kúria - miután nem észlelt a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [51] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [52] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati

indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. április 9.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző